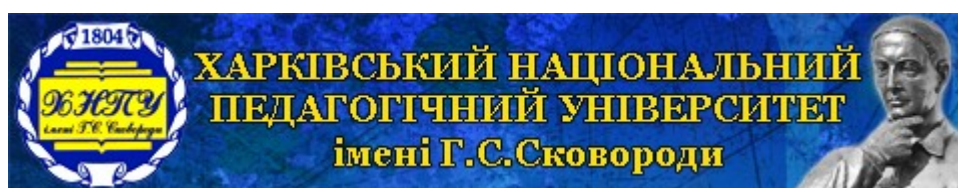

Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» ХОР
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Криворізький державний педагогічний університет
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕНЬ
У ГАЛУЗІ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
ПРИСВЯЧЕНОЇ 220-РІЧЧЮ ВІД ДНЯ ЗАСНУВАННЯ УНІВЕРСИТЕТУ**

23 травня 2024 року

ХАРКІВ – 2024

Погоріла К.І. АНІМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З ПІДЛІТКАМИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	108
Потіхенська О.В. ДІАГНОСТУВАННЯ РІВНЯ РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ МОЛОДІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	110
Рагозіна Т.Є., Костіна В.В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО ПАЛІАТИВНОГО ДОГЛЯДУ ЗА ЛЮДЬМИ ЛІТНЬОГО ВІКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	114
Рязанова Н.В. СОЦІАЛІЗАЦІЯ ШКОЛЯРІВ У ГРОМАДАХ, ЩО ПОСТРАЖДАЛИ ВІД ВІЙНИ, В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ОСВІТНІХ ЦЕНТРІВ.....	117
Саміташвілі В.Д. ОРГАНІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНОГО СУПРОВОДУ СІМЕЙ, ЯКІ ОПИНИЛИСЯ В СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ.....	119
Середа Є.В. ЗНАЧЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОЄКТІВ У СТВОРЕННІ РІВНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ СІМЕЙ ВПО У МІСЦЯХ ЇХ КОМПАКТНОГО ПРОЖИВАННЯ.....	121
Силиверст Ю.В. ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З АДАПТАЦІЇ ПІДЛІТКІВ ДО УМОВ ПРИЙОМНИХ СІМЕЙ ЕТНОПЕДАГОГІЧНИМИ ЗАСОБАМИ.....	123
Трайно В.І., Кабусь Н.Д. КВЕСТ-ТЕХНОЛОГІЯ ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ПІДЛІТКІВ.....	126
Тягнирядно Л.Л., Бацман О.С. СОЦІАЛЬНА РЕКЛАМА ЯК МЕТОД ПРОФІЛАКТИКИ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ.....	130
Угодіна А.М. ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ КІБЕРГРУМІНГУ В ПІДЛІТКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРІШЕННЯ.....	132
Філонова А.О. ВОЛОНТЕРСЬКА ДОПОМОГА ЖІНКАМ, ЯКІ СТАЛИ ЖЕРТВАМИ ГЕНДЕРНО-ЗУМОВЛЕНОГО НАСИЛЛЯ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	135
Харламов Є.С., Макар Л.М. ПІДГОТОВКА СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА ДО РОБОТИ З МАЛОМОБІЛЬНИМИ ГРУПАМИ НАСЕЛЕННЯ В БЛАГОДІЙНИХ ФОНДАХ.....	137

xvn9joAOCODhOVxoBpdrpMJyFRdc6bIcqqRoCutYQAvD_BwE (дата звернення: 10.05.2024).

3. Онлайн платформа «Аврора» URL: <https://avrora-help.org.ua/home> (дата звернення: 10.05.2024).

4. Асоціація жінок-юристок України «ЮрФем» URL: <https://jurfem.com.ua/jurfem-pidtrymka/> (дата звернення: 10.05.2024).

Харламов Є.С.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди*

Макар Л.М.

*кандидатка педагогічних наук, доцентка,
доцентка кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди*

ПІДГОТОВКА СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА ДО РОБОТИ З МАЛОМОБІЛЬНИМИ ГРУПАМИ НАСЕЛЕННЯ В БЛАГОДІЙНИХ ФОНДАХ

Професійна підготовка фахівців соціальної роботи активно ведеться більше ніж двадцять років, але питання визначення специфіки змісту і методики професійного навчання соціальних працівників з різними категоріями населення залишається відкритим. Разом з тим, необхідність розвитку ефективних технологій допомоги і підтримки конкретних груп населення, кожна з яких має індивідуальний запит і має певні особливості, потребує вдосконалення як соціальної роботи, так і професійної підготовки до цієї діяльності.

Навчання майбутніх соціальних працівників має бути орієнтовано на набуття не лише теоретичних знань, але й професійно важливих вмінь, навичок і особистісних якостей, адже соціальна робота – це, в першу чергу, практична діяльність.

Соціальний захист і підтримка людей, які перебувають у складних життєвих обставинах і соціальне здоров'я суспільства в цілому багато в чому залежать від компетентності фахівців соціальної роботи. В умовах сьогодення держава далеко не завжди здатна реально захистити вразливі верстви населення і забезпечити їм соціальну підтримку.

Реалії складної соціально-економічної ситуації, в якій наразі перебуває наша країна через повномасштабне вторгнення і збройну агресію РФ, стан системи соціального захисту постраждалого населення, все це потребує залучення до числа суб'єктів соціальної роботи недержавних, благодійних фондів та громадських організацій, що прагнуть допомогти людям, які опинилися у скрутному становищі через ведення активних бойових дій по всій території нашої країни.

В якості об'єкта діяльності благодійних фондів і громадських організацій зазвичай виступають діти-сироти, сім'ї «групи ризику», малозабезпечені громадяни, але особливо незахищеною і такою, що потребує спеціального захисту і підтримки, є така вразлива категорія як «маломобільні групи населення». В національному законодавстві дається визначення поняттю «маломобільні групи населення» - це люди, що відчують труднощі при самостійному пересуванні, одержанні необхідної інформації або при орієнтуванні в просторі. До маломобільних груп населення належать люди з інвалідністю, люди з тимчасовим порушенням здоров'я, вагітні жінки, літні люди, люди з дитячими колясками [2].

Здійснивши аналіз праць учених в галузі педагогіки, психології, соціології, антропології, що присвячені питанням розвитку людини, благодійності, професійної освіти, ми дійшли висновку, що ефективність діяльності фахівця багато в чому залежить від рівня його підготовки до соціальної роботи в тій або іншій організаційній структурі.

«Підготовка» за словниковими джерелами найчастіше трактується як дія, спрямована на забезпечення, проведення, здійснення або виконання будь-чого, а професійна підготовка трактується як така, що має на меті прискорене придбання навичок, необхідних особистості для певного виду праці.

Поняття «підготовка», за тлумачним словником визначається, по-перше, як дія, спрямована на забезпечення, здійснення, проведення, виконання чогось, по-друге, у значенні давати необхідний запас знань, передавати досвід і т. ін. в процесі навчання, практичної діяльності. У другому значенні цього слова «підготовка» визначається як запас знань, навичок, досвід і т. ін., набутий у процесі навчання, практичної діяльності [1, с. 767].

Таким чином, термін «підготовка» може виступати у двох значеннях: як процес, дія, діяльність і як результат дій.

Т. Танько наводить одне з найбільш повних визначень поняття професійної підготовки – це система організованих та педагогічних заходів, які забезпечують формування в особистості професійної спрямованості, системи знань, навичок, умінь і професійної готовності, що у свою чергу, визначається як суб'єктивний стан особистості, яка вважає себе здатною і підготовленою до виконання певної професійної діяльності та прагне її виконати [3, с. 16].

Підготовку соціального працівника в благодійних фондах ми розглядаємо як сукупність двох взаємопов'язаних та взаємообумовлених компонентів: готовність майбутніх фахівців до практичної соціальної роботи з маломобільними групами населення і готовність майбутніх соціальних працівників до саморозвитку.

Стратегія професійної підготовки соціального працівника до роботи з маломобільними групами населення має полягати в проєктуванні і поетапному впровадженні в навчальний процес комплексу засобів формування готовності майбутніх соціальних працівників до означеного виду діяльності. Відбір і конструювання змісту освіти мають вироблятися на основі філантропічних ідей і принципів модульності. Навчання майбутніх соціальних працівників процедурам застосування знань в процесі роботи з маломобільними групами

населення має здійснюватися за допомогою засобів, які дозволяють проблематизувати навчальний матеріал, що імітує функціонально-рольовий репертуар фахівця соціальної роботи.

Благодійні фонди сьогодні стають додатковою і дієвою силою у наданні соціальної допомоги, підтримки і захисту різних соціальних груп. В той же час благодійні фонди висувають в сьогоднішніх умовах особливі вимоги до особистості професіонала в галузі соціальної роботи. Для роботи в сфері благодійності необхідні соціально підготовлені кадри, які мають природні моральні якості, а також професійні вміння й навички. У зв'язку з цим очевидною є потреба у фахівцях, які здатні грамотно організувати роботу з маломобільним населенням в недержавних інституціях, перш за все, благодійних фондах.

Список використаних джерел:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови /Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. К.: Ірпінь, ВТФ «Перун», 2001. 1440 с.
2. Наказ міністерства економіки Про затвердження форми звітності N 3-ПН «Інформація про попит на робочу силу (вакансії)» та Порядку її подання від 12.04.2022 р. № 827-22.
3. Танько Т.П. Теорія та практика музично-педагогічної підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів у педагогічних університетах: автореф. дис. д. пед. наук . ХДПУ ім. Г.С. Сковороди. Х.,2004. 41 с.

Чернушенко А.В.

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди*

ПРОГРАМА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ПРОФІЛАКТИКИ НАРКОТИЧНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ СТАРШИХ ПІДЛІТКІВ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

*Науковий керівник – докторка педагогічних наук, професорка, професорка
кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки Харківського національного
педагогічного університету імені Г.С. Сковороди*

Н.Д. Кабусь

Останнім часом спостерігаються негативні тенденції збільшення випадків наркотичної залежності в Україні і світі, що створює загрозу життю і здоров'ю як окремої особистості, так і впливає на загальний рівень здоров'я нації. Лікарі зауважують, що в умовах війни, на жаль, такі хронічні захворювання, як алкоголізм та наркоманія, лише прогресують, що є реакцією на надмірні психічні навантаження [2]. Стрес під час війни, ПТСР можуть спровокувати посилення узалежненої поведінки – результати багатьох зарубіжних і